პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 219 (18461) ოთხშაბათი, 22 სექტემბერი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

60

საიუბილეო ვახტზე: მევენახეები მელვინეების მეგობრები არიან

ორგანიზებულობა, ტემპი ზვრებსა და მარნებში!

საქართველოს ზვრებში როველია! რაველი ხომ ჩვენი სახელოვანი მევენახეების ნაშრომის ყვავილია! ამიტომაც მეზვრეები როველს დადგომამდე ენერგიულად, ეონივრულად მუშაობდნენ, რომ გულისტკივი როველის დიუნენებისაკენ და ოჯახი გიხარებინათ, სოფელი, რაიონი და საქართველო ეხახელებინათ.

რაველი ტრადიციულად კახეთში, სიღნაღის და წითელწყაროს რაიონებში დიიწყო და მერე თანდათან ფართოდ ბანი საზღვრები. მართალია, წელს უჩვეულო რაველია — ამინდის პირველობამ ზოგან ერთის დაბარალა ვენახები, მაგრამ, რაც სიტყვაა და სხვა სტაჟიერ მოვლენებს გადაურჩა, მევენახეებმა მართლაც შვილივით მოვარეს, ვაზზე მთელი გულისყურით იზრუნეს და მთლიანად შეინარჩუნეს მოსავალი. რაველიც დროზე და ორგანიზებულად დიიწყო და კარგად მიმდინარეობს. მევენახეებსა და მეღვინეებს გადაწყვეტილი აქვთ წელს თავიანთი სიტყვა თქვან სახელოსანთა პროგრამის განხორციელების საქმეში.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმზე ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა გარკვევით თქვა, რომ სასურსათო პროგრამის განხორციელება — უმირველესი ეკონომიკური, ავრეთვე იქტუალური სოციალურ-პოლიტიკური ამოცანაა. სწორედ ეს დედაზარი გასდევდა წითელ ზოლად საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმს, რომელმაც რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობისა და, პირველ რიგში, სასურსათო პროგრამის განხორციელების გზები დასახა.

საქართველოს სოფლის მშრომელები კიდევ შეუდგენენ დიდ მიზნადასახულობათა განხორციელებას, მაგრამ სტაჟორმა მოგლინებამ იმძლავრა, სიტყვამ, წყალდიდობამ, ზზარმა ჭეიმებმა საშუალება არ მისცა საზოგადოებრივ მეურნეობათა მუშაკებს თავიანთი სიტყვა საქმედ ექცინთ. განსაკუთრებით დაზარალდნენ მევენახეები. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის VII პლენუმზე აკაკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ე. ა. შევარდნაძემ თქვა: „რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაკ უკვე დაკარგა ჯეი ათასი ტონა უურძენი.

სწორედ ასეთ კრიზისებში საბანაგეო მნიშვნელობა ენიჭება კარგ ორგანიზებულობას, ნებისყოფას, პროფესიულ ოსტატობას და ოფლს. სწორედ ასეა გვმართებს მარჯვე ეკონომიკური ბანვრი, რომ მაქსიმალურად შეგიძიცინოთ დანაკარგების გაკვლევა მთლიანად სახალხო მეურნეობის განვითარებაზე".

წლევანდელი რთველის ძირითადი განმასხვავებელი ნიშანია მუშაობის ხმი უმნიშვნელოვანესი ეტაპის — ყურძნის კრეფის, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების მაღალი ორგანიზაცია. ამას ხელს უწყობს კახეთის რაიონებში უკანასკნელ წლებში ამოქმედებული მარნების ავტომატიზებული სისტემა. ეს სისტემა მევენახეებსა და მეღვინეებს ეხმარება ამა თუ მარტო მოსავლის ალების მთელი კონვეიერის მუშაობის უზრუნველყოფაში, არამედ დადებითს გავლენასაც ახდენს ბრიგადების ხარისხზე.

როგორც რეპუბლიკური გაერთიანება „სამტრესტიდან" გვაცნობეს, წელიწადს რთველის დღეებში ყურძნის პირველადი გადამუშავების მარნებში წინანდელივით არ არის ფაციფუცი, მართალი ავტომატიზებული სისტემა კარგად ეხმარება მათ მოკრეფილი ყურძენი სათანადოდ გაანაწილონ მარნებში. რთველი კარგად დაიწყეს და ნორმალურად მიმდინარეობს გურჯაანის, სიღნაღის, ყვარლის რაიონების მთელ ოთა ხაზოგადოებრივ მეურნეობებში, მეღვინეებიც მიღებულ ყურძენს ტექნოლოგიური წესებით სრული შესაბამისობით ამუშავებენ.

რიცა სტაჟეთი მიყენებული ზარალის დასაფარავად რეზერვების ამოქმედებასა და ეკონომიკის აღმავლობაზე ვლაპარაკობთ, არ შეიძლება არ მოვიყვანოთ გურჯაანის რაიონის ჩუმლაყის კოლმეურნეობის მაგალითი. ჩუმლაყელები უამინდობის გამო წელს, შარშანდელთან შედარებით, ათასი ტონით ნაკლებ — 8.000 ტონა ყურძენს მიიყიდნიან სახელმწიფოს, მაგრამ მაღალხარისხოვანი ყურძნის დამზადება მათ საშუალებას მისცემს ერთი მილიონით მეტი შემოსავალი მიიღონ. ჩუმლაყელები 19-20 პროცენტზე ნაკლებ შაქრიან ყურძენს არ ამარაგებენ სახელმწიფოს. გურჯაანელი მეშარნეები ყოველ ღონეს ხმარობენ, რომ ხაუკეთესო ყურძნისგან სუფთა ღვინოები დაიყენონ. ასეეე ფიქრობენ და აკეთებენ სიღნაღის რაიონის „ტიბანინ" და ბოდბისხევის კოლმეურნეობათა მეზვრეები.

საგარეჯოელთა მინამოვან რეპუბლიკის ყველა მევენახეთა და ღვინის მრეწველობის მუშაკისადმი დიდი მოწონება და გამოხმაურება გამოიწვია. რედაქციაში მოსული წერილებიდან ცხადია, რომ ხაკარველოს მეზვრეთა და მეშარნეთა ხაზოვნად წელს ხარისხიანად ვის ბრძოლა უნდა იყოს, რათა კვლავაც ჭეეყნად გიისმიოს ხაკარველოს ვენახეებისა და მარნების სადიდებელი. ხალხს უთქვამს, ღვინო მალალი (სათუთი) შესანახია. ისიც კარგად ალის ცნობილი, რაც ღვინოს უთქვამს, „ზიმაარე და ფეე მოგიგალო". როგორც ალვნიშნეთ, მევენახეებმა წელს ზვრეს კარგად მოუარეს და ხალ. შეტად დაბერან ყურძენს ანარიგებ მარნებს. ჯერი მეშარნეებზეა. მათი ხასატალ ვალია წელს ხაუკეთესო, ხაუცხო, ხაოჭრისხეფდელი ღვინოები დაიყენონ.

წლევანდელი რთველისათვის თადარიგი ბევრ ღვინის ხაწარმოში თავის დროზე დაიპყრეს და ახლა იქ ყურძნის მიღება-გადამუშავება ნორმალურად მიმდინარეობს. მაგრამ ჯერ კიდევ ვხედავთ ისეთ ფაქტებს, როცა მარნების მეხეურეები ნაკლებად ზრუნავენ ხაწარმოს მაღალი კულტურისათვის. კარდენახის ღვინის ხაწარმოში, ერთი შეხედვით, თითქმის ყველაფერი რიგზეა, შეუფერხებლად იღებენ ყურძენს. მაგრამ თუ გულისყურით დავათვალიერებთ ხაწარმოს ტერიტორიას, აღმოჩნდება, რომ ბევრი რამ წესრიგში ვერ არის. შემოწმების დღისათვის აქ ჯერ არ იყო ამუშავებული ახლად დამონტაჟებული ხახეარი, ძველი კი ახალებია და კარ-მიდამოს აუშნოებს, ეზო უხეფთაო და მტვრიანია, ხის დიდი კახრების ერთი ნაწილი დაზიანებულია. თელავის რაიონის წინანდლის ღვინის ქარხნის რეკონსტრუქციაა გათვალისწინებული. ეს ხაქმე დაგვალებული აქვს ხახოფლო მშენებლობის სამინისტროს თელავის № 12 ტრესტს, მაგრამ ეს ხაქმეო ჯერაც არ დაწყებულა, არც ახალი ხაკანალიზაციო ქსელის გაყვანაა დაწყებული. კურდღელაურის ქარხანაში ძირითადი კორპუსის ხახურავი ავარიულ მდგომარეობაშია, მოძველებულია მაწყანა-დანადგარები, ტერიტორია შემოღობილია, აკურის მარანში კი „ხამტრესტის" ფეკანიკურ ქარხანას არ დაუმონტაჟებია ყურძნის ნიმუშის ამღები მოწყობილობა, ბაკის ბუნკერების ჩამკეტები, ნარჩენების ხაამკრო. გაერთიანება „ხამტრესტის" მომარაგების განყოფილება თელავის რაიონის ღვინის ხაწარმოებს დროულად ვერ ამარაგებს ხაჭირო რაოდენობის დამზმარე მასალებით, ხაფილტრავი მუყაოთი, რეზინის მილებით, წებოთი, ქიმიური მასალებით და სხვა. ამის შესახებ თელავში გამართულ თათბირზეც იყო ლაპარაკი და იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ეს ნაკლოვანებები მალე გამოსწორდება.

სოფლის პარტიული ორგანიზაციების, ადგილობრივი ხასოფლო ხაბჭოების დეპუტატების, „კოლკაშირული პროფკომიტეტების" და კოლმეურნეთა ჯგუფების წევრების, რაიონული გაზეთების რედაქციების მუშაკების ხაკაფი ვალია რთველის ამ დაძაბულ დროს ყველა ღონისძიება იხმაროს იმისათვის, რომ მარნებში მხოლოდ მაღალხარისხოვანი ყურძენი მიიტანონ და იგი მეშარნეებმა ტექნოლოგიის ზუსტად დაცვით გადაამუშაონ. ყველას უნდა ახსოვდეს, რომ წლევანდელი ყურძნისაგან მაღალხარისხოვანი, ხაუცხო ღვინოები უნდა დავაყენონო, რომ კვლავაც თქვას ქართული ზვარ-მარნების სადიდებელი.

მეიდინარე ფელი ორმხრივ ხაიუბილეო ფელია. ფელს ხრულდება ოქტომბრის რევოლუციის 65 ფლისთავი და სსრ კავშირის შექმნის 60 ფლისთავი. ამიტომ მევენახეთა, ღვინის ძარაბების ბრიგადათა კაბრიგადა ვალია ბაღალრგანიზებულად ჩაკადარონ რთველი, რათა ხელდამფენელებული შეგდონენ ხაიუბილეო თარიღებს.

ხოფლად ყველა სამუშაო ხაშერია, მაგრამ ყურძნის კრეფა მაინც სხვა არის. ყურძნის ნაადრევად ან დაგვიანებით კრეფა ფაფ დანაკარგებს იწვევს. წელს ნაადრევად ყურძნის კრეფა არ შეიძლება. მართალია, ბკეფე ყურძენი მეტს იწონის, მაგრამ ნაკლებშაქრიანია და შეიძლება ერთმა-ორმა პროცენტმა ათასობით მანეთი აზარალოს მეურეოებას. ეს კარგად იციან სიღნაღის რაიონის მევენახეებმა და მტკიცედ გადაწყვიტეს, რომ სახელმწიფო მარნებში მხოლოდ კარგად დამწიფებული ყურძენი მიიტანონ, არც ნამტანი დაგვიანება ივარგებს, რადგან გადამწიფებული ყურძენი კრეფის დროს ხელშივე იფურეა და დანაკარგები მატულობს.

ეს დალოცვილი რკაწოთელი ძალზე ხათუთია. თავის დროზე უნდა მოკრეფო, არც მოკლა ოილი. მაგრამ საფერავი მაინც ყველაზე „ეზიზია, თხელკანიანია და მაიცვალი მაღე ხკდება. ამიტომ ამბობენ მეეფეხეები: ხაფერავს სულ უნდა ეფერო და ელოლიავო.

რკაწოთელსაც და ხაფერავსაც მთელი წლის განმავლობაში ელოლიავებდნენ ბოდბისხეველი, ტბილაველი, ჯუგაანელი, ანაგელი, ვაქირელი, ბოდბელი თუ ხირსელი მეეფეხეები და ახლა გულუხვი რთველი დაიყენეს.

— რთველი ზოგ-ზოგგეს მარტო დღესასწაული ჩგონაათ, — ამბობს ბოდბისხეველთა გამოცდილი თავმჯდომარე გიორგი ბელაშვილი, — მთელი წლის ნაჯაფნაშრომი შეიძლება ერთ-ორ დღეში წყლად იქცეს. ამიტომ არის, რომ მთელი სოფელი, დიდი და პატარა გამაკინიდან დალამებამდე რთველშია. ჩვენმა მეზვრეებმა წლეულს ძალიან უერთგულეს ვაზს, ავდარსა და გვალვაში ყველა ვენახებში იყო და, რაც სტიქიას გადაურჩა, ასი პროცენტით შეინარჩუნეს.

მთელი სოფელი ახლა რთველშია, კრეფენ რკაწოთელს. ყურძენს მხოლოდ მაშინ კრეფენ, როცა შაქრიანობა ოც პროცენტზე მეტია. ჩვენებური ყურძნისაგან ღვინო „ტიბანაინ" მზადდებაო, — ამბობენ კოლმეურნეობის მევენახეები, — ამიტომ გადაეწყვეტეთ, რომ წლევანდელი „ტიბანაინ" საუკეთო იყოს. ამით კოლმეურნეობაც მოიგებს და სახელწოდოცაო.

ბოდბისხეველებს ორი ათას ტონამდე ყურძენი ოქვე მოკრეფილი წინასწარსა და მალარში, ახლა უკანა მხარში (ასე ეძახიან ამ ადგილდებარეობას) გადაინაცვლა რთველი. ჭერეერთბით სოსო ზურაბაშვილის ბრიგადა მეწინავეობს, ვინახოთ, რას მიაღწევენ უკანაბმხრის ბრიგადები!

სიღნაღის რაიონის თითქმის მეტი წილი სოფლების ვენახებში რკაწოთელი ბატონობს. აკაური რკაწოთელისაგან კი ძირითადად „ტიბანაინ" მზადდება. ეს ასეა, მაგრამ სოფელ ტიბანაინის მეზვრეებს რომ ჰკითხოთო, სადაური ღვინო ჯობიაო, მაშინვე მოგგიგებენ, რაღა თქმა უნდა ჩვენებურიო. ტიბანაინს „ტიბანაინ" მართლაც დელიკატესია. ქვეყარგამოვლილ ლალისფერ სითხეს იქაური, იმ მიდამოს, იმ მიწისა და ცის ნამის ყოველგვარი სიკეთე შეეთვისებია, თან ტიბანელი მკლავმაგარი მეზვრის ძალა და სიხალისიც გამოყოლია. მართლაც რომ, ამ ღვინოში, ისევე როგორც მთელ ალაზნის ველზე, ბეური მზეა. და მზე ხომ სიცოცხლის საწყისია! ტბიანელი მემარნეები მეზვრეების მეგობრები არიან. ამ საუკეთესო ყურძნიდან საუხოო ღვინის დასაყენებლად თავს არ იზოგავენ.

აბა შეეკითხეთ ტბიანელ გმირ მევენახე-ბრიგადირს ლაღო ხუციურაულს, რომელი ღვინო ჯობიაო, და მაშინვე გეტყვით, რაღა თქმა უნდა, „ტიბანაინო!"

ლაღო ხუციურაული: „ტიბანაინსთანა" ღვინო ამ ქვეყნად არც მეგულება. არც რკაწოთელისთანა ვაზია სადმე. ამ დალოცვილმა ყურძნადაც კაი ყურძენი იციას და ღვინოც საუხოოა. ცოდვა არ არის, ამისთანა ყურძენი უნდილი მოიკრიფოს?

გივი მამაიაშვილი (ტიბანაინის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე): მართლაც ცოდვას ჩავდიოდით, როცა გეგმის შესრულების გულისთვის ზოგჯერ მკვახეს ვკრეფდით. მაქრიანობა როცა 14-15 პროცენტის არ აღემატებოდა, იქიდან, აბა რა ღვინო დადგებოდა. ჩვენი 25 ავტომანქანა კარგად აუდის რთველს საქმეს. სხვისი მანქანები არ დაგვჭირდება.

ლაღო ხუციურაული: მართალს ამბობს ჩვენი თავმჯდომარე. დავაცადოთ, კარგად დამწიფდეს ყურძენი და მერე მოვკიფოთ. ამით სახელმწიფოც ისარგებლებს და ჩვენც.

— ლადო, რამდენი ჰექტარი ვენახი აქვს შენს ბრიგადას, — ვეკითხებით ხუცურაულს, — ჩამოგვთვალეთ მოწინავე მევენახეები.

ლაღო ხუციურაული: 70 ჰექტარია. ჰექტარზე გეგმით 86 ცენტნერი ყურძენი უნდა მოკრეფოთო, მაგრამ სამულად 95 ცენტნერზე ნაკლები არ გამოვა. ზოგ ნაკვეთზე 100-120 ცენტნერიც გამოდის. ასე რომ, მარტო ჩვენი ბრიგადა 650 ტონაზე მეტ ყურძენს მიპყიდის სახელმწიფოს, თანაც, როგორც ვთქვეთ, მთლიანად კონდიციურ ყურძენს მივყიდით. ე. ი. 18 პროცენტზე ნაკლები შაქრიანობა არ ეკნება ჩვენს ყურძენს. მოწონავეი მთელი ბრიგადი.

— რა ვქნა მეძნელება ვინმეს გამოყოფა...

— მაინც?

— ლამარა ხატიაშვილი, ცირა ბოსტოღანაშვილი, ფირანოზ ონანაშვილი, მაყვალა ლომთაძეშვილი, დავით კუპრაშვილი, ერთი სიტყვით ყველა „მოწინავეკა. თითოეული დღეში ტონა ყურძენს კრეფს. ბრიგადა მთელ წელიწადს ვაზს ერთგულად უვლიდა, 7-8-ჯერ შეეწყალეთ, საჭიროების მიხედვით დროულად ვრწყავდით, ეფურჭნიდით, მთავარი კი მაინც მიწის დროულად დამუშავება, სასუქების შეტანა და წესების ზუსტად დაცვით სხვა არის.

გივი მამაიაშვილი: ახლო მომავალში ჩვენი ზვრები უფრო გადიდდება, სანერგე მეურნეობა, რომელიც ჩვენს მიწებზე იყო, ზემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებით ჩვენ გადმოგვეცა. აქ ბევრი საკეთესო მიწაა და წლეულსაც, მომავალშიც საკმაო ფარგოებზე გავაშენებთ ზვრებს. ნერგსაც საუკეთესოს გამოვიყენებთ. მლაშე მიწების გვერდით ჩვენი კოლმეურნეობის მეთე ბრიგადის ზვრებია. ამ ბრიგადის მუშაობით დავრწმუნდით, რომ იქ უხვმოსავლიანი ვენახები გვქონდა. ასე არ არის, რობიზონ? (ეკითხება მეათე ბრიგადის ხელმძღვანელს რობიზონ ალავერდაშვილს).

რობიზონ ალავერდაშვილი: როცა ინსტიტუტში მევენახეობას გვასწავლიდნენ, ლექტორები გულდასმით გვეუბნებოდნენ, ალაზნის ნახევრად ლაშე მიწებზე ვაზი კარგად იხარებსო, ამასთან ალაზნის წყალთ რწყავდ დროს მარილები თანდათან ჩაირეცხებაო. ამაში ჩვენც დავრწმუნდით. 47 ჰექტარი გვაქვს აქ გაშენებული. სულ რკაწოთელია. ამა ნახეი, როგორ ასხია, ყურძენს მოწოლილო ფერი გადაკკრავს. ეს ალაზნის ველმა, მზემ და, რაღა თქმა უნდა, ჩვენმა მეზვრეებმა დახატეს ვენახები. გაგაფუფულს, როცა ადრეებმა შეგვაწუხა და გვეშინოდა, რესპუბლიკის ხელმძღვანელებმა მოგვიხახულეს, დაგვეხმარნენ. ახლა გულითა და სულით ვთხოვთ გვესტუმრონ, ამ ვაზებს ბევრი ყურძენი რომ ასხია, მათი წვალელიც არის. ქიმიკატები დამატებით დროზე რომ არ მოეწოდებინათ, ჩვენ ისე რის გავხდებოდით. იმედია, როველშიც გვიშველიან და ჩვენს სიხარულსაც გაიზიარებენ.

რაიონის ზვრებში რთველია გაჩაღებული, უკვე მოკრეფილია 21.823 ტონა ყურძენი, სამეფოლო შაქრიანობა 19,6 პროცენტია. ახლა მთავარია ამინდი არ გაფუჭდეს, რომ დროზე და უდანაკარგოდ ჩამოვიდეს ოველი, მარნებში უკლებლივ დაბინავდეს წლევანდელი მოსავლის რკაწოთელი, საფერავი, კახური თუ მწარე, ნამდ, რომ წლევანდელ ქართულ ღვინოებზე თქვან, მართლაც საუცხოოაო.

ვ. გოზალიშვილი.

* * *

სურათებზე: რთველი ტიბანინის კოლმეურნეობის ზვრებში; კოლმეურნეობის თავმჯდომარე გ. მამაიაშვილი, ბრიგადირი სოცალისტური შრომის გმირი ვ. ხუციურაული და მოწინავე მევენახე ვ. ლათიაშვილი რთველში.

ვ. ბენეზიურის ფოტო.

ამხანაგები ნოე

ს. ვ. ბუაჩიძის დაბადების 100 ფლისთავისადმი

მიძღვნილი სიტყვიერი

სხდომა

პარტიისადმი უსაზღვრო ერთგულება, პროფესიული რევოლუციონერის უშიშრობა, რომანტიკული გაწყობილება და რეალისტი პოლიტიკოსის სიფხიზე, მშრომელებისადმი უალრესად კეთილი დამოკიდებულება და მშრომელი ხალხის მტრებისადმი დაუნდობლობა — სწორედ ამ თვისებებით გამოირჩეოდა ქართველი ხალხის სახელოვანი შვილი, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თვალსაჩინო მოღვაწე სამეფელ (ნოე) გრიგოლის ძე ბუაჩიძე.

რევოლუციის უშიშარი რაინდი, რომელსაც პარტიაში და ხალხში მოალედ და სიყვარულით „ამხანაგ ნოეს" ეძახდნენ, ყოველთვის კომუნიზმის მაღალი იდეალებისათვის, ხალხის ბედნიერებისათვის ბრძოლის წინა ხაზზე იყო. ბოლშევიკური პარტიის სახელოვანი დროშით განვლო მან რუსეთის სამი რევოლუციის გმირული გზა. იგი ვერ გატეხა ვერც იატაკქვეშეთის მძიმე წლებმა, ვერც პატიმრობამ, ვერც გადასახლებამ. ს. გ. ბუაჩიძის სიმტკიცე და ფაქაცობა, ბოლშევიკების საქმის ურყევი ერთგულება ზნის ამხანაგებისათვის სანიმუშო იყო რევოლუციურ ბრძოლაში. ლენინური გვარდიის — პარტიის სახელისა და სიამაყის — სწორედ ასეთ წარმომადგენლებზე თქვა ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა რომ „მათი ცხოვრება — ეს არის გმირობა, პარტიის საქმის, რევოლუციის საქმისადმი სამსახურის უდიდესი მაგალითი".

ს. გ. ბუაჩიძის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა 20 სექტემბერს გაიმართა თბილისის ა. ს. გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში.

პრეზიდიუმში არიან ამხანაგები ე. ა. შევარდნაძე, გ. ნ. ენუქიძე, თ. ნ. მეხუთშვილი, ო. ე. ჩერქეზია, თ. ი. მოსაშვილი, საქართველოს სსრ უმაღლესის საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე ვ. ვ. სირაძე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე ნ. შ. ენდელაძე, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მერიე მდივანი ნ. ვ. გურგენიძე, პარტიის ვეტერანები, თვალსაჩინო მეცნიერები, კულტურის მოღვაწენი, ხუთწლიანის სახელგანთქმული გვარიფილები, ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, ს. გ. ბუაჩიძის ნათესავები და ახლობლები.

საზეიმო სხდომა შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა გ. ნ. ენუქიძემ.

მგზნებარე რევოლუციონერ-ლენინელის შესახებ სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ვ. ვ. გრიშინი.

ინდოეთის მხრივ — ინდოეთის პრემიერ-მინისტრის თანამხლები სახელმწიფო მოღვაწენი. (საყდესი).

სურათზე: ხელმოწერის დროს. საყდეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

ოფლაპარაკება კრემლში

20 სექტემბერს კრემლში დაიწყო საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის მოლაპარაკება.

საბჭოთა კავშირის მხრივ მოლაპარაკებაში მონაწილეობენ: სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ლ. ი. ბრეჟნევი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ა. ტიხონოვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრი დ. თ. უსტინოვი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ი. ვ. არხიპოვი, სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის მინისტრი ნ. ს. პატოლიჩევი.

ინდოეთის მხრივ: ინდოეთის პრემიერ-მინისტრი ინდირა განდი, ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი პ. ვ. ნარასიმჰა რაო, პრემიერ-მინისტრის მდივარი მრჩეველი ჯ. პართასსარათი, პრემიერ-მინისტრის თანაარი მდივანი, დოქტორი პ. ჩ. ალექსანდერი, ინდოეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საგარეო საქმეთა მდივანი მ. რასგოტრა, პრემიერ-მინისტრის ეკონომიკური მრჩეველი ა. ჯ. სენგუპთა.

მოლაპარაკების დროს, რომელიც მეგობრობისა და ურთიერთგაგების ატმოსფეროში მიმდინარეობს, გაიმართა აზრთა საფუძვლიანი გაზიარება საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის ურთიერთობის საკვანძო საკითხებზე, აგრეთვე თანამედროვე საერთაშორისო ვითარების უაღრესად ფართო პრობლემებზე.

კმაყოფილებით აღინიშნა, რომ სტაბილურად ვითარდება საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის მეგობრული ურთიერთობა, ორი ქვეყნის ნაყოფიერი თანამშრომლობა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სხვა დარგებში მშვიდობის, მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელშეწყობის მტკიცე საფუძველზე, აგრეთვე წარმატებით ხორციელდება შეთანხმებანი და მორიგებანი, რომლებიც მიღწეული იყო 1980 წელს დელში სსრ კავშირისა და ინდოეთის ხელმძღვანელთა შეხვედრის დროს. ორივე მხარემ დაადასტურა მისწრაფება კვლავაც ყოველნაირად გააფართოოთ და გაადრმაოთ ეს თანამშრომლობა, სსრ კავშირისა და ინდოეთის ურთიერთმოქმედება საერთაშორისო ასპარეზზე ორი ქვეყნის ხალხთა კეთილდღეობისათვის, აზიისა და მთელ მსოფლიოში მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცების ინტერესებისათვის.

საერთაშორისო პრობლემების განხილვის დროს გამოითქვა შეშფოთება იმის გამო, რომ მსოფლიოში იზრდება სამხრეთ აფრიკის „ალბანელ ბანტუსტანებში" ბანტუ ხალხების ეროვნული ნაციონალური ორგანიზაციების ბრძოლა. ეს ბანტუ ხალხი ბევრ ტანჯვა-ოფლ ეროვნული ბანტუ ხალხ

ᲛᲝᲦᲐᲞᲐᲠᲐᲙᲔᲑᲐ ᲙᲠᲔᲛᲚᲘᲡᲐ

(ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ)

ერთადერთი კანონიერი წარმომადგენლის მონაწილეობით.

ინდოეთის ოკეანის რაიონში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ აზოთა გაზიარების დროს ლ. ი. ბრეჟნევმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სამხედრო დაძაბულობის შენელებას აქვ უნდა მივაღწიოთ მშვიდობის ზონად ამ რაიონის გადაქცევის შესახებ სანაპირო ქვეყნების წინადადების რეალიზაციის გზით.

თავის მხრივ საბჭოთა კავშირი მზად არის აწარმოოს ყოველგვარი მოლაპარაკება ინდოეთის ოკეანის პრობლემებზე — ორმხრივი და მრავალმხრივი — ყველა დაინტერესებულ სახელმწიფოსთან ერთად, სრული თანასწორობისა და თანაბარი უშიშროების საფუძველზე.

ორივე მხარემ სერიოზული შეშფოთება გამოთქვა სამხრეთ-დასავლეთ აზიაში ახლანდელი დაძაბულობის გამო. საბჭოთა კავშირმა და ინდოეთმა კვლავ დაადასტურეს, რომ ამ რაიონის პრობლემები ყველა სათობობა-ენერგეტიკული ბაზის განმაკიცებაში.

ჩვენს ინდოელ მეგობრებს კარგად მოეხსენებათ, რომ საბჭოთა კავშირისათვის სხვა ქვეყნებთან სავაჭრო და ეკონომიკური კავშირურთიერთობა არასოდეს არ ყოფილა და არც ახლა არც მაკსიმალური გამორჩენის მიღების საშუალება, და არც პოლიტიკური ძალდატანებისა და დიქტატის იარაღი.

გვინდა საგანგებოდ აღვნიშნო, რომ სსრ კავშირისა და ინდოეთის მეგობრობისა და თანამშრომლობის განვითარება ზიანს არ აყენებს რომელიმე მესამე ქვეყანის ინტერესებსა და უშიშროებას ან ჩვენი ორივე სახელმწიფოს ურთიერთობას სხვა ქვეყნებთან.

ჩვენი მეგობრობა და თანამშრომლობა მსოფლიო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი და კეთილისმყოფელი ფაქტორი გახდა. ეს სტაბილური ფაქტორია, რომელიც დღენადაგ მტკიცდება. იგი მშვიდობისა და ხალხთა უშიშროების განმტკიცების სასარგებლოდ მოქმედებს. ეს განსაკუთრებით დასაფასებელია ახლანდელ შფოთიან საერთაშორისო ვითარებაში.

ჩვენს ქვეყნებს უწინარეს ყოვლისა ის ვერთიანებთ, რომ საჭიროა ომის საფრთხის თავიდან აცილება. ასეთ საფრთხეს ქმნის იმათი მოქმედება, ვინც უგუნურად ეცწმუნოვნის მსოფლიო ბატონობას, აჩქარებს გამაღიზიანებელ ფაქტორებს და ამძაფრებს სიმძარ ისტერიას.

იმპერიალისტური წრეების აგრესიულობის მკვეთრ გაძლიერებას სულ უფრო მეტად ვრწმუნდებ საკუთარ თავზე განვითარებადი ქვეყნებიც. მეტადრე ისინი, ვინაც არ სურს ქედი მოუხაროს ძველ თუ ახალ კოლონიზატორებს. ამის მოწმობს ახლო და შორეული აღმოსავლეთში, ლათინურ ამერიკაში, სამხრეთ აფრიკაში მომხდარი მოვლენები, რომელთა დრამაც ბევრი სისხლი დაღვარა.

მსოფლიოს ყველა ბატიოსანი ადამიანის გულისწყრომასა და აღშფოთებას იწვევს სისხლისმსმელი ომი, რომელიც ბოლო დროებში ინდოეთის ჩრდილოეთ ნაწილში აგრესიულ ძალებს ბევრი სისხლი დაღვრა.

ინდოეთის ოკეანეში ბრძოლა, რომ მისი პრობლემების გადაწყვეტა უშენარეს ყოველისა თვით ამ რეგიონის სახელმწიფოთა საქმეა. ლ. ი. ბრეჟნევმა დადებითი ფაქტი უწოდა ინდოჩინეთის სახელმწიფოებთან ინდოეთის ბჭარდ თანამშრომლობას.

მოლაპარაკებაზე აღინიშნა, რომ ახლანდელ რთულ საერთაშორისო ვითარებაში კიდევ უფრო იზრდება მიეუმხრობლობის მოძრაობის, იმპერიალიზმის, კოლონიალიზმისა და რასიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში მისი აქტიური მონაწილეობის მნიშვნელობა. ლ. ი. ბრეჟნევმა მაღალი შეფასება მისცა ამ მოძრაობაში ინდოეთის კონსტრუქციულ როლს და გამოთქვა რწმენა, რომ ინდოეთი, როგორც მიუმხრობლობის მოძრაობის ერთ-ერთი დამაარსებელი და აღიარებული ლიდერი, ხელს შეუწყობს მის შეკავშირებას მშვიდობისათვის, საერთაშორისო უშიშროებისა და ხალხთა თავისუფლებისათვის ბრძოლის კეთილშობილური მიზნების გარშემო.

მოლაპარაკების მონაწილეებმა ამაყოფილებით აღნიშნეს, რომ სსრ კავშირისა და ინდოეთის მეგობრული ურთიერთობა ორივე ქვეყნის ინტერესებს ემსახურება.

მოლაპარაკების მონაწილეებმა გამოთქვეს რწმენა, რომ მისი პრობლემების გადაწყვეტა უშენარეს ყოველისა თვით ამ რეგიონის სახელმწიფოთა საქმეა. ლ. ი. ბრეჟნევმა დადებითი ფაქტი უწოდა ინდოჩინეთის სახელმწიფოებთან ინდოეთის ბჭარდ თანამშრომლობას.

მოლაპარაკებაზე ინდოეთის ოკეანის აუზის სახელმწიფოთა აქტიურობაზე, მათი პოლიტიკის თანამიმდევრულობაზე. და ისევე როგორც წინათ, მათ შეეძლოთ იქონიონ ამ საქმეში ჩვენი სრული მხარდაჭერის იმედი.

როგორც ცნობილია, არის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის გადაწყვეტილება, რომ 1983 წლის პირველ ნახევარში გაიმართოს საერთაშორისო კონფერენცია ინდოეთის ოკეანის შესახებ. ამისათვის ხელშემწყობი ვითარება რომ შეექმნათ, მოვუწოდებთ ყველა ქვეყანას, რომელთა გემები სარგებლობენ ინდოეთის ოკეანის წყლებით, კონფერენციის მოწვევამდე თავი შეიკავონ ყოველი ნაბიჯისაგან, რომელსაც შეეძლია გაართულოს ვითარება რაიონში.

ეჭვგარეშე, არ გაგზავნონ იქ მსხვილი სამხედრო-საზღვაო შენაერთები, არ მოაწყონ სამხედრო წვრთნა, არ გაიფართოონ და არ განაახლონ სამხედრო ბაზები იმ არასანაპირო ქვეყნებმა, რომლებსაც ასეთი ბაზები აქვთ ინდოეთის ოკეანეში.

ჩვენ მზად ვართ აგრეთვე ნებისმიერ დროს განვაახლოთ ამერიკის მხარის მიერ შეწყვეტილი ორმხრივი მოლაპარაკება ინდოეთის ოკეანეში სამხედრო საქმიანობის შეზღუდვის და შემცირების შესახებ.

ერთი სიტყვით, ჩვენ მხარის ვეცდებით დაძაბულობის შენელებას, ომის საფრთხის აღმოფხვრისა და მთელ მსოფლიოში მშვიდობიანი თანამშრომლობის გაფართოებას.

• • •

21 სექტემბერს კრემლში დამთავრდა საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის მოლაპარაკება.

მოლაპარაკებაში მონაწილეობდნენ: საბჭოთა კავშირის მხრივ — სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ლ. ი. ბრეჟნევი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ა. ტიხონოვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრი დ. თ. უსტინოვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი-

საქართველოს მხატვართა ყრილობის შემდეგ: ფიქრები, გეგმები, ამოცანები

ახალი შემოქმედებითი მიღწევებისთვის

ჩვენმა მკითხველებმა იციან, რომ თბილისში ორ დღეს მიმდინარეობდა საქართველოს მხატვართა X ყრილობა.

ყრილობის მუშაობაზე, იქ წამოჭრილ საკითხებზე და სამომავლო გეგმებზე „ლიტერატურული საქართველოს“ კორესპონდენტს ესაუბრებიან:

ელგუჯა ამაშუკელი,

ყრილობაზე გულახდილი საუბარი იყო საქართველოს მხატვართა კავშირის მუშაობის როგორც ნაკლოვან მხარეებზე, ასევე მთელ რიგ წარმატებებზე. ყველა ორატორი ცდილობდა ლეგიტიმურად წარმოეჩინა სიძნელეთა თუ წარმატებათა მიზეზები, საფუძვლები აღინიშნა ის დიდი ყურადღება და მხარდაჭერა, რომელსაც ქართველი მხატვრობა მთავრობისგან იჩენს დღეს რესპუბლიკის ხელმძღვანელობა.

ორგანიზაციულ საკითხებთან ერთად ყრილობაზე საუბარი იყო წმინდად შემოქმედებითს საკითხებზე, სახვითი ხელოვნების სპეციფიკის, მისი თითოეული დარგის თავისებურებებზე, განვითარების გზებზე.

ნათლად წარმოჩნდა ჩვენი შეოქმედებენ ინტელიგენციის მთელი მორალურ-ეთიკური თვისებები, აუცილებელი და შეგნება. ეს კი იძლევა საწინდარია, რომ მომავალში ჩვენ გაგვიადვილდება მუშაობა იმ ამოცანების გადასაწყვეტად, რომელებსაც ჩვენი პატრიკა და მთავრობა, ჩვენი საზოგადოებრიობა უსახავენ დღეს ხელოვანს, მხატვარს.

ყრილობაზე გაიმართა გულახდილი საუბარი იმ სიძნელეებზე, რომელსაც ჯერ კიდევ ვიწყვეტენ ჩვენს მუშაობაში, საქართველოს საბჭოტრო ფონდის, კავშირის საქმიანობაში. უწინარესად ლაპარაკი იყო მხატვარი ხელოვანისათვის აუცილებელი მასალების ფონდის ნაკლებობაზე, საწარმოო კომბინატების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის, მხატვართა საცხოვრებელი და სამუშაო პირობების გაუმჯობესებაზე, შემოქმედებითი საწელსწოვნის შეფენაზე და მრავალ მტკივნეულ სასიცოცხლო პრობლემებზე.

საუბარი შეეხო წმინდა შემოქმედებითს საკითხებს, კერძოდ, იმას, რომ გამოფენებზე ჯერ კიდევ გვხვდებით დაბალ იდეურ დონეზე შესრულებულ ნამუშევრებს, რომ საკამოფენო კომიტეტები და სამხატვრო საბჭოები ყოველთვის არ დგანან სათანადო დონეზე, რომ ჩვენ მთელი პასუხისმგებლობით არ ვეკიდებით იმ დიდ ეროვნულ საქმეს, რომელსაც დროსა და სივრცეში მონუმენტური ხელოვნების სიცოცხლე ჰქვია. დღიმდე ვერ ვირეშმეტეთ, რომ ძეგლი, სიმბოლური თუ კონკრეტული პიროვნებისა, მონუმენტური პანო არქიტექტურული ინტერიერისა თუ ეკლექტიერისა ხვალ ჩვენი საამშობლოს დღევანდელ სულიერი ცხოვრების დონის ისტორიული გამოხატულებაა და შთამომავლობის წინაშე ჩვენი რაობის განმსაზღვრელი ფაქტე. სამწუხაროდ, ყოველთვის არ გვახსოვს ეს ბეშმარიტება და ადვილად ვაძლევთ ფწვენე გზას სიეჩვო ღირებულების „ქმნილებებს“. მართალია, უკანასკნელი პერიოდის ქართველ მხატვართა მიღწევები სახვითი ხელოვნების ყველა დარგში თვალსაჩინო. და საყოველთაოდ ცნობილია, მაგრამ, ფფიქრობთ, მისი მნიშვნელობა მომავალში კიდევ უფრო გაიზრდება თუ ვირეშმეტეთ, რომ საკუთარი თავისადმი მომხოვნელობა სხვათა ნაღვაწისადმი მართალ, გულწრფელ და კრიტიკულ დამოკიდებულებასაც ფულისმცემს. ხელოვნება უსასოოა და იგი უშეღავითო დამოკიდებულებას ითხოვს, სულ ერთია, ნაწარმოების ცნობილი, უკვე სახელმოხვეჭილი ხანდაზმული შემოქმედი ქმნის თუ ახალგაზრდა ხელოვანი.

უჩა ჯაფარიძე,

მხატვართა ყრილობა ყოველთვის დიდი მოვლენა იყო ჩვენთვის, სხვა დროსა და სხვებთან ერთად ეს სხვებან ერთ ბელოვნებაა ანა არსებობს. სწორედ ნიეეიერთ მართებთ თავდაუზოგავობა, რომ სრულად წარმოჩინონ საკუთარი შესაძლებლობანი.

ყრილობაზე მომმე რესპუბლიკებიან ჩამოსულნი სტუმრებმა ბევრი საქებარი სიტყვა თქვეს ქართველი მხატვრების მისამართით. განსაკუთრებით აღნიშნეს ნამუშევართა მაღალი ღონე და ორიგინალობა. არც არის გასაკვირი: ქართულ მრავალსაუკუნოვან მხატვრულ ტრადიციებზე გაზრდილი ახალი თაობები სხვაგვარ შეფასებას არც უნდა იმსახურებდნენ.

საკუთარ გეგმებზე ვრაკეთ საუბარი მხატვარი კაცისათვის ცოტა ძნელია, რა და როგორ ეკეთებოდეს ჩვენი ყალამი მათს ხორცშესხმას მოკავშირეთ.

გიორგი გუნია,

საქართველოს სსრ დამსახურებული მხატვარი, საქართველოს მხატვართა კავშირის თეატრისა და კინოს სექციის თავმჯდომარე

ფლებაზე, — ზუსტად ვერ ეტყვი. ჯერ კიდევ დაეშმოგრეველ სურათებს ფქვენე ხედავთ სახელოსნოში, ახლო მომავლისთვის კი ვაპირებ ერეკლე მეფის კომპოზიციური პორტრეტის შექმნას. ჩემი ჩანაფიქრით, ეს ეჭვება ქართველოს კეთილდღეობისათვის მარად მებრძოლი მეფის ცხენზე ამხედრებული კლასიკური პორტრეტი, რომელიც გეორგიევსკის ტრაქტატს 200 წლისთავს მიეძღვნება. გარდა ამისა, კვლავ ბეთუბრუნდები ჩემთვის საყვარელ „სოფლის თემას“. ახლახან რაკუსა და სვანეთში ვიმოგზაურე და ძალიან მინდა ამ კუთხეების ხალხთა ყოფა-ცხოვრება ავსახო. ქართველ მხატვართა X ყრილობამ ბევრი საფიქრალი, გნებავთ, თემებიც წარმოაჩინა და ვეედები ჩემი ყალამი მათს ხორცშესხმას მოკავშირო.

გიორგი გუნია,

საქართველოს სსრ დამსახურებული მხატვარი, საქართველოს მხატვართა კავშირის თეატრისა და კინოს სექციის თავმჯდომარე

ფლებაზე. თუმცა ისიც ითქვა, რომ პრობლემები ბლომად აქვს ქართულ სცენოგრაფიას. მათგან მთავარი კი, ჩვენი აზრით, ახალი გვარების ნაკლებობაა, და ჩვენც იმედიანად ველოდებით ნიჭიერი ახალგაზრდების გამოჩენას.

იქნებ გამომცემლობებმა ყურად იღონ ჩვენი თხოვნა და გამოვიდეს მონოგრაფიები „ქართული სცენოგრაფიის, ქართული კოსტიუმის, ცალკეული მხატვრების შესახებ.

ჩვენი თეატრალური მხატვრობა ის დღევანდელი დონე ნამდვილად ღირსია იმისა, რომ საზღვარგარეთთან კულტურული ურთიერთობის საზოგადოების ბაზით უცხოეთში ეწყობოდეს ამა თუ იმ მხატვრის ნამუშევართა გამოფენა, აგრეთვე, ალბათ, დადგა დრო, რომ თბილისში დადგეს ფილმი „ბუმბერაზი“ ... ეს ... ...

მოვლენის ფონ

გორკი—მარად თანამედროვე და ახლოგელი

„თბილისი ღრმა გარდატეხის მიჯნად შეიჭრა მ. გორკის მთელ ცხოვრებაში. თბილისში დაწერა მან თავისი პირველი მოთხრობა და თბილისშივე, თბილისურ გაზეთში პირველად დაიბეჭდა იგი... სწორედ თბილისში იქცა მოხეტიალე მაქსიმიჩი მწერალ მაქსიმ გორკად... თბილისში მიიღო მან თავისი პირველი „საბრძოლო ნათლობაც“. როგორც საზოგადოებრივმა და პოლიტიკურმა მოღვაწემ... ამრიგად, თბილისს ყველა უფლება აქვს იწოდებოდეს რეგოლუციის ქარიშხლას ლიტერატურულ და პოლიტიკურ ნათლიად“.

დიდი რუსი მწერლის ცხოვრების ერთი პირველი ალმწერლის ებერგბერად კლენინს ამ სიტყვებს კომენტარი აღარ სჭირდება. და აი, 90 წელი შესრულდა თბილისში, გაზეთ „კავკაზში“ მაქსიმ გორკის პირველი მოთხრობის „მაკარ ჩუდრას“ დაბეჭდვიდან.

სწორედ ამ თარიღის ეძღვნება გორკის დღეები საქართველოში, რომელიც ხვალ, 23 სექტემბრის დაიწყება და 27 სექტემბრამდე გასტანს. ამ შესანიშნავი ღონისძიების თაოსნები არიან მოსკოვის გორკის სახელობის მსოფლიო ლიტერატურის ინსტიტუტის დირექტორი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი; ლიტერატურათმცოდნეები, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორები ბ. ბიალიკი, ვ. კელდიში, ლ. იუდკევიჩი, ვ. ტალანოვი; სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის მდივანი; ლენინგრადელი მწერალი ფ. გრანინი და სხვები. აგრეთვე სტუმრები გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან და პოლონეთიდან.

მდიდარია დღეების პროგრამა, საიდანაც, რა თქმა უნდა, მთავარია სამეცნიერო კონფერენცია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში 24 და 25 სექტემბერს.

სტუმარ-მასპინძლები ეწვევიან საქართველოს ისტორიის, ხელოვნებისა და ხალხთა მეგობრობის მუზეუმებს, დათვალიერებენ ლ. ჯ. ბუდიაშვილის, დ. კაკაბაძის, მ. ბერძენიშვილის სახელოსნებს, ჩვენი დედაქალაქის ღირსშესანიშნაობებს, ჩავლენ მცხეთის, დუშეთის, გორის, ქარელის, თელავის რაიონებში.

გორკის დღეები საქართველოში, რომელიც „მაკარ ჩუდრას“ გამოქვეყნების 90 წლისთავს ეძღვნება, ნათელ ფურცლებად შეავსებს საბჭოთა ხალხების მეგობრობის გაუხუნარ ისტორიაში.

(„კომუნისტის“ კორ.).

სტუმრისა მოსვლას მზე მოჰყვა!

ათას მომხდურთან უთანასწორო ბრძოლებს შეეწირა ერთი მუჭა მთიელთაგან დასახლებული სოფელი — გარისა... იგი კვლავ გამოცოცხლდა. ნასოფლარში სახლების დამცველმა რუსმა სალდათებმა დაიდეს ბინა, აქვე დასახლდა მათი უმეტესობაც სამსახურიდან გადადგომის შემდეგ.

მოგვიანებით მათ მაღალი მთის სოფლებიდან ჩამოსული ქართველები, აგრეთვე ბერძნებიჯანელები, ოსები, ბერძენები და სხვებიც შეუერთდნენ. ასე გაიზარდა და გამოაყალიბა „ბელათა რეჩკად“, იგივე „ალბულადად“ წოდებული გარისი, რომელიც დღეს თეთრი წყაროს რაიონულ ცენტრს წარმოადგენს. ახლა ამ რაიონში 80-მდე სოფელია, — ძველიები, ღონიერი. და კიდევ... 170-მდე ნასოფლარი — დაბრეტილ თვალითი მდუმარე, მაგრამ მრავალსიტყვიერი და მომლოდინე...

ამ მოლოდინის, ამ მდუმარების ერთგვარ დარღვევად გვეწინააღმდეგა ყარისობა — თეთრწყაროელთა სახალხო ზეიმი, რომელსაც ამ ოთხიოდე წლის წინათ მიეცა დასაბამი.

ნადარბაზევის ველზე, რომელიც, თქმულების მიხედვით, თამარ მეფის საზაფხულო რეზიდენციაა ყოფილა, უძველესი სოფლის აღორძინება ერთად ეზიზიმა ქართველმა თუ რუსმა, სომეხმა თუ ბერძენმა, აზერბაიჯანელმა თუ ოსმა... დიდხანს ისმოდა ხალხთა ძმობისა და მეგობრობის სადიდებელი სიმღერები; ცეკვავდნენ სხვადასხვა ეროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილი გოგო-ბიჭები, სახელდახელოდ ნაგებ ისლით დახურულ ფაცხებში თუ ხეებქვეშ, მოლზე გაშლილიყო და გულს ახარებდა ქართული ფიწის, მისი მადლიანი შემოდგომის ხვავი და ბარაქა.

და მეგობრობის დღეებში მონაწილეობის მისაღებად თბილისში ჩამოვლენ ცნობილი მწერლები და ლიტერატურათმცოდნეები გ. ბერდნიკოვი — მოსკოვის გორკის სახელობის მსოფლიო ლიტერატურის ინსტიტუტის დირექტორი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი; ლიტერატურათმცოდნეები, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორები ბ. ბიალიკი, ვ. კელდიში, ლ. იუდკევიჩი, სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის მდივანი; ლენინგრადელი მწერალი ფ. გრანინი და სხვები. აგრეთვე სტუმრები გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან და პოლონეთიდან.

მდიდარია დღეების პროგრამა, საიდანაც, რა თქმა უნდა, მთავარია სამეცნიერო კონფერენცია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში 24 და 25 სექტემბერს.

სტუმარ-მასპინძლები ეწვევიან საქართველოს ისტორიის, ხელოვნებისა და ხალხთა მეგობრობის მუზეუმებს, დათვალიერებენ ლ. ჯ. ბუდიაშვილის, დ. კაკაბაძის, მ. ბერძენიშვილის სახელოსნებს, ჩვენი დედაქალაქის ღირსშესანიშნაობებს, ჩავლენ მცხეთის, დუშეთის, გორის, ქარელის, თელავის რაიონებში.

გორკის დღეები საქართველოში, რომელიც „მაკარ ჩუდრას“ გამოქვეყნების 90 წლისთავს ეძღვნება, ნათელ ფურცლებად შეავსებს საბჭოთა ხალხების მეგობრობის გაუხუნარ ისტორიაში.

(„კომუნისტის“ კორ.).

საზღვნათშორისო ტურნირიდან

ტრიუმვირატიდან ერთმმართველობამდე

თუ სამი ტურის შემდეგ შეჯიბრების სათავეში „ტრიუმვირატი“ (ლევიტინა, მურეშანი, კადილაძე) მოეკავა, ახლა მას უკვე „ერთმმართველი“ ჰყავს. მურეშანი ლიდერთა ჯგუფს უბრალოდ იმიტომ გამოაკლდა, რომ მეოთხე ტურში ისეკნებდა. და მაინც მთავარი დარტყმა „ტრიუმვირატს“ ნინო გიორგაძემ მიაყენა და ტურნირზე ერთმმართველობის დამყარებას შეუწყო ხელი.

პირველი ტურის შემდეგ მიმომხილველები ძალიან აქებდნენ ახალგაზრდა ინდოელ ოსტატს კადილაძეს. მეოთხეში იგი მაგვარით თამაშობდა გიორგელთან და პოპელიანელ დასაწყისს — ფრენუნფლდის დაცვას მიმართა. მდგომარეობა თავიდანვე გამარტივდა. ერთი შეხედვით ისე ჩანდა, თითქოს ზაგმბა შეძლეს პოზიციის გათანაბრება, მაგრამ ეს მხოლოდ ერთი შეხედვით იყო. სინამდვილეში თეთრების ორი კუ შავ ოპონენტებზე უფრო ძლიერია იყო, კადილაძის პაიკები ლაზიერის ფრთაზე დაცვას მოთხოვდნენ. ამასთან თეთრები იმოქმედებდნენ ცენტრში გამსვლელი პაიკის შეკრნის. როცა ეს უპირატესობანი ისეთი მარჯვე მოკალოკის მხარეზეა, როგორც ნინო გიორგელია, მეტოქეს მეტად შეუძოვარი დაცვა, მართებს. კადილაძეს ერთხანს იგერიებდა კიდეც მუჭარას, მაგრამ გიორგელმა, რომელიც ამ სალამის მარილაც რომ ჩინებულად თამაშობდა, ამოსუნთქვის საშუალება არ მისცა მეტოქეს. მის აქტიურ ოპერაციებში გადამწყვეტი როლი შეასრულა ეტლმა, რომელიც შავების განლაგებაში შეიჭრა. კადილაძემ ალარ იცოდა, რომელი ერთისთვის მოეარა, — ეტლისთვის, თეთრების ძლიერ კუსა თუ გამსვლელი პაიკისთვის, რომელმაც მეექვსე პორიზონტალს მიაღწია 38-ე სვლაზე. კუს გარდაუვალი დაკარგვის გამო იძულებლმა შეწყვეტა წინააღმდეგობა. ეს მისი პირველი დამარცხება და გიორგელის პირველი გამარჯვებაა. როგორც იტყვიან, „ყინული დაიძინა“.

ახლა კი ზოგი რამ ახალი „ერთმმართველის“ შესახებ. იგი კვლავ ლევიტინა გახდა, რომელიც ამჯერად ახალგაზრდა მოსკოველ ოსტატს მიჩოგნას ეთამაშებოდა. ლაზიერის პაიკების დებიუტში შეიქმნა ისეთი პოზიცია, დინამიკურ წონასწორობას რომ ეძახიან. ერთხანს ლევიტინამ პაიკი მოიგო, მაგრამ ამაო არ ჰქონდა არსებითი მნიშვნელობა და მეტოქეები ყაიმზე შეთანხმდნენ. ეს ნახევარი ქულაც საკმარისი აღმოჩნდა იმისთვის, რომ ლევიტინა სათავეში მოქცეოდა სატურნირო ცხრილის. მან 4 შესაძლებლობად 3 ქულა მოაგროვა.

პირველ სამ ტურში გუგენბერგერმა ყველა პარტია წააგო. და მაინც იგი არ აღმოჩნდა უიმედო ეუტსაიდერი. ახმილოვსკიასთან კოლეგმაილი მტკიცედ თამაშობდა და მუდმივი ქიშთი ყაიმს მიაღწია. შილანმა და ვერეკი-პეტროსიანმა სიცილიური დაცვა გაითამაშეს. თეორემმა „ყმეთესი პოზიციი მიიღეს და შეეცადნენ მეფის ფრთაზე ეერიმის მიტანას. უნგრელ დიდოსტატს მძიმე შეცდომა მოუვიდა, დაკარგა ფიგურა და საათი გაიჩინა. ეს მისი პირველი დამარცხებაა. პეპალიეროი და გარისა დიდი ბრძოლის გარეშე ყაიმზე შეთანხმდნენ.

სვეკოიანმა, რომელმაც სუსტად აიღო სტარტი, ამჯერად კარგად წარმართა შეხვედრა ტატარინკოსთან. სკანდინავიურ დაცვაში, რომელიც ასეთი სერიოზული ტურნირების ინვიანი სტუმარია, ტატარინკომ ვერ შეძლო მდგომარეობის გათანაბრება. გადადებულ პოზიციაში სვეკოიანი ინარჩუნებს უპირატესობას. ფიშდაკ ზუმფტი პაიკი აქვს ნიკოლინთან. დაფაზე მეტად მწვავე ენდშპილი წარმოიქმნა, სადაც ყველაფერი იმაზე იყო დამოკიდებული, პირველი ვინ დაეუფლებოდა ინიციატივას. ეს ფიფდიკმა მოამარჯვა.

Б. ГАЗМРЕКЕЛИ.

ГУЗШИН თბილისის ბაღრაკის სასახლეში გაიმართა მეხუთე ტურის პარტიები. ახმილოვსკიამ მოიგო სეკოიანეს, ბოტვინნიკმა—შილანს, გარისამ — გუგენბერგერს. ყაიმზე შეთანხმდნენ კადილაძე-მინოგანა, ვერეკი-პეტროსიანი — ფიშდიკი და ნიკოლინ-ბახალიჩი. ბოტვინნიკ ტატარინკოსთან გადადებულ პარტიაში პაიკი აკლია.

დასასრულს მიუახლოვდა

მოსკოვში მიმდინარე მოკადრაკე ვაჟთა მსოფლიო პირველობის საზონათშორისო შეჯიბრების მეათე ტურში ეროტიანსენმა დამარცხა გარისი. ტალ-სასმისი და გელერ-ვან დერ ვილის შეხვედრები ყაიმით დამთავრდა. დიბარჩენი პარტიები გადადო. მეთერთმეტე ტურის წინ მოკადრაკეთა სატურნირო მდგომარეობა ასეთი იყო: გარისა — 6,5 (1), ტალი— 6,5 ანდერსონი, კასპაროვი — 6-6 (თითო გადადებული), გელერი — 6, ბელიავსკი — 5,5 (2), ვალიმორეთინი — 4 (2), გიორგაძე — 4 (1). ეროტიანსენი — 4, სასმისი — 3,5 (1), მურეი — 3 (2), ოიოლრიგეს, ვან დერ ვილი — 3-3 (თითო გადადებული), კინტერისი — 2 (1). შეჯიბრება დასასრულს მოუახლოვდა: დარჩა სამი ტური, მაგრამ ჯერ კიდევ გაურკვეველია, ვინ იქნება ის ორი, პრეტენდენტთა ასპარეზობაში თამაშის უფლებას რომ მოიპოვებს.

ОГОНЕК

ორი სხვადასხვა ამოცანა

უმაღლესი ლიგის ფეხბურთელთა გუნდების საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი ტურის მოკლე შედეგები „კომუნისტის“ მკითხველებს უკვე გავაცანით. ახლა კი მოგითხრობთ ქუთაისის „ტორპედოსა“ და თბილისის „დინამოს“ შეხვედრის შესახებ. გოლი, რომელმაც ქუთაისელებს გამარჯვება მოუტანა, მატჩის 38-ე წუთზე მეგრელაძის ზუსტი გადაკეთები. შემდეგ დარჯანიამ გაიტანა. ამის მერეც არ დამცხრალა ბრძოლა კარის აღებისათვის, მაგრამ მეტოქეების ცდა, ანგარიშში ცვლილება შეეტანთ, ამაო გამოდგა. საქმე ის არის, რომ შეეშნილ სიტუაციაში ორივე გუნდის დაცვითის ხაზებში მეტოქეებმა თავდამსხვლელებს საინდოდად ჩაერეზეს კარის ასაღები გზები. შედეგად ქუთაისელებმა ის ორი სიუჟეტური ქულა მოიპოვეს, რომელმაც მათ ერთობ მძიმე სატეხნიკო მდგომარეობა ერთგვარად გაუუმჯობესა და ეს ორც არის გასაკვირი. ამ ბოლო ხანს „ტორპედოს“ შემართებით იბრძვის ნენიბლიერი სიძლიერის გუნდთან უპირატესობის მისაღწევად დაკი ეს ცდა ამჯერად მის სასარგებლოდ გადაწყვდა. და, მომდევნო ტურის შეხვედრებიც მათთვის სასიკეთოდ დამთავრებულიყოს.

თუ ტორპედოელების ოლიკალი ამოცანა ის გახლავთ, რომ ძყარად მოიკიდონ ფეხი უმაღლეს ლიგაში, დინამოელების მზანი სხვაგვარია: მინსკელ, აგრეთვე კიეველ თანაკლუბელებთან და „სპარტაკთან“ ერთად ჩემპიონატში გამარჯვებისათვის თავდაუზოგავი ბრძოლა. ამდენად „ტორპედოსთან“ - დამარცხებამ „დინამო“ ერთგვარად შეაფერხა, მაგრამ ისიც უნდა ვივარაუდოთ, რომ თბილისელები მომდევნო მატჩებს მეტი შემართებით და სილაღით წარმართავენ. არც ის უნდა დავივიწყოთ, რომ დინამოელთაგან დაშავებული არიან გუცაევი, მუჯირი, ხინჩაგაშვილი... ცხადია, მათს სწრაფად გამოჯანმრთელებაზეც ბევრი რამ არის დამოკიდებული.

ერთი სიტყვით, ჩვენი რესპუბლიკის გუნდების ამოცანები ამჯერად ერთმანეთისაგან დიამეტრულად განსხვავდება. ჩვენი აზრით, „ტორპედოს“ შესწევს უნარი, რომ უმაღლეს ლიგაში დარჩეს. ამისათვის კიდევ რამდენი ქულაა საჭირო — 8 თუ 10, ნუ ვიმარჩიელებთ. რაც შეეხება „დინამოს“, გათამაშების ცხრილში ამამად შექმნილი მდგომარეობის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, მას საპრიზო ადგილის მოპოვების (თვით უმაღლესისაც კი) თეორიული და პოტენციური შესაძლებლობა კვლევინებულად დიდი აქვს.

ფეხბურთის ქომაგები, მთელი ჩვენი რესპუბლიკა ქუთაისელი და თბილისელი ფეხბურთელებისაგან სწორედ ამ ორი ამოცანის შესრულებას მოელიან. არც ის უნდა დავივიწყოთ, რომ ჩემპიონატის მიწურულს თითოეული ქულისათვის ბრძოლა ფიცესი იქნება და სწორედ ამ ძნელ ვითარებას უნდა გავაოთვთ თავი.

Ж. ენუქიძე.

ГОМАЗАЧКОВ თბილისის „დინამოსა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ კალენდარული მატჩების განრიგს:

„ДИНАМО“ შინ ხვდება — „ყარაფთის“ (3 ოქტომბერს), „ფახთაკორს“ (6 ოქტომბერს), „კიევის „დინამოს“ (13 ნოემბერს) და „ჩერნომორეცს“ (16 ნოემბერს);

სტუმრად ხვდება — „ნეფთჩის“ (მატჩის თარიღი დადგენილება მოგვიანებით), მოსკოვის „დინამოს“ (16 ოქტომბერს), „სპარტაკს“ (24 ოქტომბერს), მოსკოვის „ტორპედოს“ (28 ოქტომბერს) და „არარატს“ (8 ნოემბერს).

„ТОРПЕДО“ შინ ხვდება — „არარატს“ (25 სექტემბერს), მინსკის „დინამოს“ (15 ოქტომბერს), „ზენიტს“ (23 ოქტომბერს), „ყუბანს“ (13 ნოემბერს) და „შახტიორს“ (16 ნოემბერს);

სტუმრად ხვდება — „კიევის „დინამოს“ (3 ოქტომბერს), „ჩერნომორეცს“ (6 ოქტომბერს), (ცხკის (30 ოქტომბერს) და მოსკოვის „ტორპედოს“ (8 ნოემბერს).

ГАЗЕТИ „КОМУНИСТИС“ შემდეგი ნომერი გამოვა პარასკევს, 24 სექტემბერს.

რედაქტორის მოადგილე
Б. ნამუქნია.

საქართველოს სსრ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტი

თბილისის № 24 საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებელი

დამატებით აცხადებს მოსწავლეთა მიღებას 1982-83 სასწავლო წლისათვის მქსოველის, მრთველის და მგრეხავგადამხვევის სპეციალობებზე.

სასწავლებელში საშუალო განათლების მქონე ახალგაზრდები, ხოლო ერთწლიანი სწავლების ტექნიკურ ჯგუფში — საშუალო განათლებაში. საშუალო ჯგუფის მოსწავლეები უზრუნველყოფილნი იქნებიან კვებით, ტანსაცმლით და სპეციალური ტანსაცმლით, ხოლო ერთწლიანი სწავლების ტექნიკური ჯგუფის მოსწავლეებს მიეცემათ სტიპენდია 70 მანეთი, ფრიადოსნებს 25 პროცენტით მეტი. გარდა ამისა, სასწავლებლის ყველა მოსწავლე მიიღებს საწარმოო პრაქტიკის პერიოდში გამომუშავებული თანხის 50 პროცენტს.

სასწავლებელში სწავლის დრო ითვლება უწყვეტ სამუშაო სტაჟად.

ყველა კურსდამთავრებული უზრუნველყოფილი იქნება სამუშაო ადგილით ოფიციალურ პროფესიის მიხედვით.

წარჩინებით კურსდამთავრებული სარგებლობს ზოგადსაგანმანათლებელო სკოლის ოქროს მედლის უფლებით.

ძირითად პროფესიასთან ერთად მსურველნი შეისწავლიან ჭრა-კერვას და კოსმეტიკას.

მოსწავლეები უზრუნველყოფილნი იქნებიან საერთო საცხოვრებლით.

საბუთების მიღება იწყრმოება ყოველდღე გარდა კვირისა 30 სექტემბრამდე.

მსურველებმა განცხადება უნდა შემოიტანონ დირექტორის სახელზე შემდეგი საბუთების თანდართვით: განათლების მოწმობა (დედანი), დაბადების მოწმობა (დედანი), ცნობა საცხოვრებელი ადგილიდან, ჯანმრთელობის ცნობა (ფორმა № 286), 6 ცალი ფოტოსურათი (3X4), ავტობიოგრაფია, დახასიათება.

სასწავლებლის მისამართი: ქ. წერეთლის გამზ. 134.

ტელეფონი: 34-09-65. 34-14-60, 34-00-65.

ტრანსპორტი: ტრამვაი № 1, 10, ავტობუსი 1, 6, 10, 43, 86, 87, 88 მეტრო სადგური „დიდუბა“.

თბილისის საბჭოთა კავშირის გმირის გ. ი. ბილასანიშვილის სახელობის № 51 ტექნიკური სასწავლებელი

აცხადებს მოსწავლეთა მიღებას 1982-83 სასწავლო წლისათვის.

სასწავლებელში მიიღებიან საშუალო განათლების მქონე გოგონები და ვაჟები 17 პროფესიებზე: გამანაწილებელი ქსელების ელექტროსადგურების ელექტრომონტიორი; ელექტრომესინეტი; ელექტრომონტიორი; ელექტრული ფანელა; ელექტრული ფანელა; ელექტრული ფანელა